

De kust en eilanden waren niet altijd zo schraal, maar de bossen werden al door de Romeinen gekapt om vruchtbare landbouwgebieden te scheppen. De ontbossing werd door Venetië voortgezet ten behoeve van de bouw van de lagunestad en zijn schepen. De rest deed de legendarische *bora*: de vlagerige wind kon alleen op beschutte plaatsen door de blootgelegde grond worden weerstaan.

Blauwe Vlag

Deze garantie voor schone stranden en jachthavens is in Dalmatië op steeds meer plaatsen te zien – een teken dat deze kustwateren tot de minst vervuilde van Europa behoren. Zo'n dertig stranden en twaalf jachthavens werden in 2013 onderscheiden. Dit aantal zal de komende jaren zeker stijgen, want Kroatië doet veel voor het schoonhouden van de kust – tenslotte is het toerisme dé bron van harde valuta van het land.

Brandgevaar

Bosbranden vormen een van de grootste plagen aan de Middellandse Zee, en dat geldt ook voor Kroatië. Pas sinds enkele jaren bezit het land een paar 'Canadezen' – brandblusvliegtuigen die langs de kust zijn gestationeerd, vlak boven het water scherend tanken en het vuur vanuit de lucht kunnen bestrijden. Toch moet u in de natuur, vooral op de droge eilanden, voorzichtig zijn en geen open vuur maken. Sigaretten en weggegooid glas (vergrootglaseffect) zijn de meest voorkomende oorzaken van bosbrand!

Stevige wind

Voor elke zeevarende en vissersnatie is een precieze kennis van de kustwinden van levensbelang. Voor de Dalmatiërs geldt dit in het bijzonder, wanneer de *bora* met woedende rukwinden over het kustgebergte in de richting van de zee raast en daarbij soms zelfs auto's

Karstheuvels, zoals hier in Nationaal Park Paklenica, domineren het landschap

5 Tussen water en land – de Kornati

Kaart: ► C/D 7, Oriëntatiekaartje: blz. 55

Vervoer: Naar Murter op het gelijknamige eiland halverwege Biograd en Šibenik; vandaar excursies

Nergens aan de Kroatische kust is de oorsprong van de Dalmatische eilandenwereld zo duidelijk als in de Kornati-archipel, waarvan de meer dan 150 eilanden en riffen als toppen van gezonken bergen boven de zee uitsteken. Een boottocht door het tot nationaal park uitgeroepen paradijs van kalksteen en macchia voert door een archaïsche wereld met een eigenzinnige charme.

Vanuit de haven van Murter zijn de Kornati slechts als puntjes in de uitgestrekte Adriatische Zee te zien. De eilandengroep ligt achttien zeemijlen voor de kust, een tocht van ongeveer twee uur. Hoelang de niet-gemotoriseerde boeren vroeger onderweg waren om hun schapen en olijfbomen te verzorgen, is tegenwoordig nauwelijks meer voor te stellen. De oorspronkelijke bewoners van deze kuststreek hadden voor de laatste ijstijd, dus

ongeveer 15.000 jaar geleden, minder problemen om het grote eiland Kornat en de vele rotsige uitsteeksels eromheen te bereiken. Ze gingen gewoon te voet.

Een archipel wordt gevormd

Net als het gebergte op het vasteland, bestaan ook de Kornati uit dolomiet en kalksteen. Op de eilanden vindt u karstformaties als grotten, trechters en poljen, en ook onder water liggen tal van uitspoelingen. Het lijkt voor de hand te liggen dat de Kornati, net als de overige Kroatische eilanden, oorspronkelijk een deel van het vasteland waren en daarna werden overspoeld. Dat dit proces voor geologische begrippen in een zeer korte periode plaatsvond, in een tijdperk waarin hier mogelijk al door mensen werd gejaagd, is echter verrassend. Aan het einde van de laatste ijstijd, 15.000 jaar geleden, steeg het niveau van de Adriatische Zee door het smelten van het

Een indrukwekkend gezicht – Korčula vanaf de kant van de zee

Verklaring van een grote macht

Tot op heden leidt de hoofdingang door de landpoort van de machtige, in de 15e eeuw gebouwde vestingtoren **Revelin** ¹. Deze is versierd met het reliëf van de Marcusleeuwen, het symbool van de maritieme republiek Venetië. Een brede trap voert sinds het einde van de 19e eeuw over de voormalige gracht Foša naar de poort, waardoor u de oude stad bereikt. In de Revelintoren vindt u een klein museum met een interessante tentoonstelling over de traditionele moreškadans (zie blz. 97). Rechts ligt het **arsenaal** ², dat ook uit de 15e eeuw stamt, want Korčula diende lang als winterkwartier van de Venetiaanse vloot. Voor de in de 19e eeuw afgebroken stadsmuur zijn naast de Revelin de **Grote Vorstentoren** ³, de **Kleine Vorstentoren** ⁴, de **Kula Kanavelić** ⁵ en de **Kula Zakerjan** ⁶ behouden gebleven.

Overal gevleugelde leeuwen

Direct achter de landpoort staat het **gemeentehuis** ⁷ (1525) met een diepe loggia, waar de gevleugelde leeuwen de macht van Venetië benadrukken. Rechts ziet u de sierlijke **Sv. Mihovil-kapel** ⁸ (1525), waar een gedenkplaat

aan de Venetiaanse overwinning op de Turkse vloot in 1571 herinnert. Het plein wordt omzoomd door andere paleizen uit de 16e eeuw.

Het Ulica Korčulanskog statuta draagt een belangrijke gebeurtenis in zijn naam: in 1214 werden in het statuut van Korčula de stadsrechten vastgelegd. Interessant is dat enkele regelingen het traditionele Slavische gebruik volgen en volledig door Venetië werden overgenomen. Een exemplaar van dit statuut is te zien in het **stadsmuseum** ⁹ van Korčula. De tentoonstelling omvat ook andere spannende episodes uit de plaatselijke geschiedenis en bevindt zich in een prachtig renaissancepaleis, waarvan de gevel met wapens van invloedrijke families is versierd.

Waar het hart van Korčula slaat

Dit is zonder twijfel een van de mooiste plaatsen van Dalmatië. Met zijn kathedraal, bisschoppelijk paleis en andere palazzi, klein van afmeting maar schitterend gedecoreerd, raakt elke bezoeker in vervoering. De stad is, net als de kathedraal, genoemd naar de heilige Marcus. De plaatselijke **Marcusdom** ¹⁰ stamt uit de 15e eeuw. Door het laatgotische

Zuid-Dalmatië

In de steeg – Rozarij ⁴: Prijeko 2, tel. 020 32 20 15, hoofdgerecht ongeveer Kn 90. Het 'authentiekste' onder de Prijeko-restaurants. In elk geval attent en gezellig gedreven. Ook gerechten die verdergaan dan de Dalmatische standaard.

Smullen met uitzicht – Lady Pi Pi ⁵: Peline, hoofdgerecht ongeveer Kn 90. Populair door zijn door wijnranken omzoomde terras met uitzicht op de oude stad. Veel gerechten komen van de barbecue. Reserveren is niet mogelijk, dus u zult misschien wat geduld moeten hebben.

Winkelen

Glittersieraden – Michal Negrin ¹: Pred Dvorom 1, tel. 020 32 12 02, www.michalnegrin.com. Kitsch of kunst –

over de creaties valt te twisten, maar opvallend zijn ze zeker.

Kwaliteitssouvenirs – Moje Tezoro ²: Izmedju Polača 13, tel. 020 32 35 23. Mooie sieraden, schilderijen en keramiek.

In de olie – Oleoteka Uje ³: Placa, tel. 020 32 15 32. Hier wordt alleen de allerbeste Kroatische olijfolie verkocht, onder andere de in prachtige flessen afgevulde soort Brachia van het eiland Brač.

Authentiek – Kokula ⁴: Djordjićeva 6, tel. 020 32 48 12. Handgemaakte, authentieke souvenirs uit de regio.

Kroatische mode – Modni kantun ⁵: Zlatarska 3, tel. 020 24 13 21. In deze kleine winkel vindt u creaties van bekende Kroatische modeontwerpers.

Vanaf de Kleine Onofriofontein hebt u uitzicht op het marktplein en de kathedraal

